6. อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยขอนำประเฉพาะประเด็น การพัฒนารูปแบบการบริหารสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 มาเป็นประเด็นในการอภิปราย โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

สภาพทั่วไปของการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4

ในการศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามประชากรตัวอย่างจำนวน 396 คน พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพทั่วไปของการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์** ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติธรรมฐานของนักศึกษาในโครงการฝึกอบรมกรรมฐานภาคปฏิบัติ 2555 ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดมกุฏคีรีวัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าอบรมในโครงการฝึกอบรมกรรมฐานภาคปฏิบัติ ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดมกุฏคีรีวัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นด้านการบริหารจัดการ มากที่สุด คือ งบประมาณในการพัฒนายังมีไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูศรีรัตนธรรมนิเทศ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติกัมมัฏฐานของผู้นำชาวพุทธในประเทศอังกฤษ” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการยังขาดสภาพคล่องตัว เนื่องจากไม่มีทุนสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ขาดเครื่องมืออุปกรณ์สนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงาน

หลักการและวิธีการบริหารงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่นในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 4 มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านวิทยากร ด้านการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูศรีรัตนธรรมนิเทศ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติกัมมัฏฐานของผู้นำชาวพุทธในประเทศอังกฤษ” ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปของการบริหารจัดการ การสอนกัมมัฏฐานของผู้นำชาวพุทธในอังกฤษทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านสถานที่ และด้านวิทยากร หลักการบริหารงานตามศาสตร์ตะวันตก 4 ประการได้แก่การวางแผน การจัดองค์การ การนำ การควบคุม เพื่อทราบแนวทางเกี่ยวกับการกระบวนการบริหารที่ใช้ความรู้ ทักษะ เทคนิค วิธีการ และทรัพยากรอย่างเหมาะสม เกี่ยวกับคนโดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ ผสมผสานและประสานงาน มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของสำนักปฏิบัติธรรมดีเด่นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหากังวาล ธีรธมฺโม (ศรชัย)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการ มีปัจจัยสนับสนุน คือการวางแผนโครงการเพื่อเป็นแนวทางของการทำงาน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การอำนวยการ การควบคุมกำกับกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินตามแผนที่วางไว้